

Et bedre liv med kultur

Mål: At øge borgernes livskvalitet, både fysisk, psykisk og socialt, ved at målrette kulturelle tilbud og aktiviteter på lokalt og regionalt niveau, samt at kompetenceudvikle kulturinstitutioner og medarbejdere på tværs af sektorer til at udvikle og varetage sundhedsfremmende tiltag med et kulturelt udgangspunkt.

Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål

Der er en voksende erkendelse af at deltagelse i kulturelle aktiviteter har såvel forebyggende som behandlende effekt, og at samarbejdet på tværs af kultur- og sundhedssektoren har et stort potentiale som supplement til eksisterende sundhedsindsatser. Både i forhold til den enkelte borgers livskvalitet, men også til den pårørendes, til de ansatte i sundhedsvæsenet, og til den sygemeldtes tilknytning til arbejdsmarkedet er der meget at hente ved at udvikle på området. Sundhed skal her forstås både som fysisk, psykisk og social sundhed under en overordnet paraply, vi kalder livskvalitet. Kulturmetropolen vil arbejde for en målrettet og struktureret tilgang til feltet, og dermed skabe en synergieffekt på tværs af sektorer, fagligheder og kommunegrænser.

Med dette indsatsområde vil vi skabe nye tilbud til borgerne, give muligheder for at kulturinstitutionerne kan udvide deres målgrupper, aktiviteter og formidlingsformer, samt skabe et fælles vidensfundament for kommunale medarbejdere og aktører på området.

Vi vil arbejde med kompetenceudvikling af både kulturinstitutioner og sundhedspersonale; videnssamling og -deling med relevante aktører, samt konkrete projekter, både på tværs af kommunerne og i de enkelte kommuner. Vi vil udvikle konkrete effektvurderingsredskaber i samarbejde med videnspartnere, så indsatserne løbende kan monitoreres, og endelig samles op i en række anbefalinger til praksis på regionalt, kommune- og institutionsniveau.

Da indsatsområdet er forholdsvis nyt i Danmark, er forskningen på området i dansk sammenhæng dermed også i sin startfase. Vi ønsker i Kulturmetropolen at være med til at understøtte forskningen i feltet, og vil derfor indgå samarbejde med Nordjysk Center for Kultur og Sundhed i forhold til dokumentationsindsatsen, samt med interesserede vidensinstitutioner som eksempelvis RUC eller KU med henblik på mulighed for at tilknytte et PhDstipendiat eller øvrig forskning til området.

Herudover vil der blive indledt samarbejder med relevante interesse- og patientforeninger på området, alt efter hvilke målgrupper der fokuseres på.

På nationalt/internationalt niveau vil der blive indgået et samarbejde med øvrige kulturregioner, samt Region Skåne, i første omgang med henblik på netværk og vidensdeling, men også for at se på mulighederne for fælles dokumentationsarbejde, fælles projekter og fondssøgninger.

Et bedre liv med kultur har en naturlig kobling til de to øvrige indsatsområder med deres fokus på hhv. unge og musik, og vi ser et stort potentiale i at udvikle indsatser på tværs af genrer og generationer med fokus på kulturens fællesskabsfremmende effekter.

Det er målsætningen:

At skabe en fælles vidensbase for området For at kunne udvikle de mest relevante metoder og tilbud i kommunerne skal der som det første laves en kortlægning og analyse af feltet; både af eksisterende tiltag, der kan bygges videre på, samt af relevante aktører på området. Kortlægningen og analysen skal være med til at skabe en fælles viden og et fælles sprog på tværs af fagligheder og sektorer. Aktørerne kan både være forskellige forvaltninger og institutioner internt i kommunen,

samt eksterne kulturinstitutioner, foreninger, frivillig - og patientgrupper, samt regionale og nationale aktører som regionerne, KL, el. lign.

At kompetenceudvikle aktørerne på området, både inden for kultur, sundhed og foreningsliv. Da det er nyt for mange af parterne at arbejde strategisk med området, samtidig med at kommunerne har forskellige udgangspunkter for indsatsen, vil der især i det første år være fokus på at udvikle en fælles faglighed - sprog, metoder og viden - på tværs af sektorer og fagligheder. Udover forløb for ansatte i forvaltninger og institutioner, kan der også udvikles særlige forløb for de foreninger og frivillige, der ønsker at gøre en indsats på området, men som ikke har den nødvendige indsigt. Ved siden af de kompetencegivende forløb skal der laves en række formidlingsaktiviteter, fx. i form af foredrag eller temamøder, der også er åbne for offentligheden. Dette skal være med til at udbrede kendskab til og forståelse for indsatsen, bl.a. hos de pårørende.

At målrette og udvikle konkrete projekter til specifikke målgrupper. I løbet af det første år skal feltet afgrænses, og der skal udvikles projekter til udvalgte målgrupper, samt vurderes hvilke kulturaktører, der kan indgå i disse projekter. De overordnede målgrupper vil i første omgang være inden for følgende tre områder: ældregruppen, psykisk sårbare unge, samt sygemeldte med stress, angst eller depression. Da mental sundhed og ensomhed er temaer, der går igen på tværs af målgrupperne, vil der være fokus på at udvikles fællesskabsfremmende aktiviteter. Målgrupperne kan udvides i takt med at der høstes erfaringer på området. Generelt defineres målgrupperne inden for to kategorier: alders- eller diagnosebestemte, og i nogle tilfælde er der overlap. Det vil være forskelligt fra kommune til kommune, hvilke målgrupper og kulturinstitutioner, der er mest relevante at arbejde med, men modellerne for projekterne vil være det samme, således at der kan udvikles en fælles praksis og effektvurdering.

At udvikle strategiske samarbejder på området Både i forhold til at skabe netværk, udveksle viden, udvikle projekter og søge ekstern finansiering skal der udvikles og indgås strategiske samarbejder. Dette kan være med de øvrige kulturregioner, med organisationer og foreninger som Læseforeningen, Musik og Sundhed, Sund By netværket, ABC for mental sundhed oa., samt med kulturaktører, der arbejder med kultur som sundhedsfremme. I det omfang naturoplevelser indgår i projekterne, vil der også søges samarbejder med styrelser, organisationer og foreninger, der arbejder med naturen.

Viden, dokumentation og evidens I samarbejde med videnspartnere, som fx. Nordjysk Center for Kultur og Sundhed, forskere og studerende fra RUC og/eller KU, skal der arbejdes med dokumentation, samt metoder for effektvurdering. I løbet af det første år skal det afklares om der kan knyttes en PhD stilling til indsatsen. Den endelige dokumentation samles i en udgivelse, enten fysisk eller digital, med praksiseksempler, samt anbefalinger til det videre arbejde.